

Terhi Ryttäri
Luontoratkaisut / luontotyypit-ryhmä

6.5.2026

SYKE/2026/768

Julkinen
Salassapitoperuste

Maa- ja metsätalousministeriö
Osasto/Yksikkö/henkilö
PL 30
00023 Valtioneuvosto

Viite: VN/10059/2026-MMM-1

Asia: Ehdotus haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmaksi VI - Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö koskien vieraslajien torjuntaa koskevaa hallintasuunnitelmaehdotusta

Suomen ympäristökeskuksen lausunto koskien ehdotusta haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmaksi kansalliseen luetteloon vuonna 2023 lisätyille lajeille

Suomen ympäristökeskus (Syke) kiittää mahdollisuudesta lausua hallintasuunnitelmasta, joka koskee kuutta kasvilajia (kanadanpiisku, korkeapiisku, isopiisku, valkopajuangervo, viitapihlaja-angervo ja vuorivaahtera) sekä mustapääetanaa.

Toteamme, että riskianalyysit on aiempien analyysien tapaan hyvin toteutettu.

Tarkemmat kommentit hallintasuunnitelmaan

Sivun 16. Taulukko 4. (Riskianalyysin lajikohtaiset tulokset) on vaikeasti luettava, koska numero- ja kirjainkoodien selitteet ovat erillisessä liitteessä sivulla 49. Luettavuuden kannalta olisi parempi, että selitteet ovat taulukon yhteydessä, vaikka tekstistä tulisikin pitkä.

Toimenpide-ehdotusten vastuu- ja yhteistyötahot, jotka mainitaan useassa eri kohdassa lajien ja leviämistä koskevien yhteydessä. Vastuu- ja yhteistahot on niputettu yhdeksi luetteloksi, jossa on suuri määrä erityyppisiä organisaatioita ja järjestöjä.

- Esimerkkinä toimenpiteet ”Toteutetaan systemaattinen ja kattava kartoitus viitapihlaja-angervon esiintymisestä koko maassa ja aktivoidaan viestinnällä kansalaisia ilmoittamaan uusia havaintoja erityisesti luontoon karanneista esiintymistä”.
- Vastuu- ja yhteistyötahoina lueteltu: maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, Elinvoimakeskukset, Lupa- ja valvontavirasto, Luonnonvarakeskus, Suomen ympäristökeskus, Metsähallitus, Luonnontieteellinen keskusmuseo, tutkimuslaitokset, korkeakoulut, kunnat, Vieraslajiasioiden neuvottelukunta, kunnat, Kuntaliitto, maa-, metsä- ja puutarhatalouden etujärjestöt, viheralan toimijat, neuvontaorganisaatiot, puutarha- ja luonnonsuojelujärjestöt, paikalliset toimijat (esimerkiksi kotiseutu-, liikunta-, ulkoilu-, luonto- ja nuorisojärjestöt), yritykset

- Luettelosta e käy ilmi kenellä on ensisijainen vastuu. Kun vastuut on hajautettu näin monelle, se johtaa siihen, että päävastuuta ei ota kukaan.

Syken suositus: Vastuutahot olisi kaikissa toimenpide-ehdotuksissa hyvä eritellä todellisen tekemisen mukaan (ministeriöt vastaavat budjettirahoituksesta ja tulosohjauksesta, elinvoimakeskukset ja Metsähallituksen luontopalvelut organisoivat ja tekevät inventointeja, Luomus vastaa tietojärjestelmistä ja aineistoista, neuvottelukunta ja Luke viestivät yhdessä puutarha-alan järjestöjen kanssa; korkeakouluilla tässä ei ehkä ole roolia lainkaan; yritykset ja harrastusjärjestöt ovat korkeintaan viestinnän yksi kohderyhmä)

Kaikkien pohjoisamerikkalaisten piiskulajien (*Solidago* spp.) yhtenä hallintatoimenpiteenä ehdotettu viestintää. Viestinnässä lajit kannattaneet käsitellä yhtenä ryhmänä, koska lajien erottaminen toisistaan on vaikeaa. Havainnon ilmoittaminen vieraslajiportaalissa vaatii lähtökohtaisesti tunnistamisen lajilleen, mikä voi nostaa ilmoittamiskynnystä. Tämän ryhmän osalta voisi suositella, että pohjoisamerikkalaisen piiskuhavainnon voi ilmoittaa esim. kanadanpiiskuna, vaikka määräyksestä ei olisi-kaan varma.

Lausunnon valmisteluun osallistuivat ryhmäpäällikkö Terhi Ryttäri (päävalmistelija) ja kehittämispäällikkö Minna Pekkonen.

Yksikön johtaja

Aino Juslen

Ryhmäpäällikkö

Terhi Ryttäri

Liitteet ei liitteitä
Jakelu lausuntopalvelu
Tiedoksi Kopionsaajat

Asiakirja: SYKE/2026/768-2 Syken lausunto haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmasta

Seuraavat henkilöt (organisaationimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä) ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti. / Följande personer (i bokstavsordning efter organisationens namn) har undertecknat detta dokument elektroniskt. / This document has been electronically signed by the following persons (in alphabetical order according to their organization's name):

Aino Juslen, Suomen ympäristökeskus, luontoratkaisut
Terhi Rytteri, Suomen ympäristökeskus, luontotyypit

